

متن پرسش

به نام خدا سلام خدمت استاد محترم: ۱. اگر صورت های خیالی صدوری اند، جدایی از نفس ندارند و حتی قبل از صدور، در بساطت نفس، بدون تعیین وجود دارند؛ چگونه می توان قوه خیال را مخزن صور دانست؟ مخزن در چنین تبیینی معنا ندارد. مگر صور خیالیه جدا و مستقل از نفس اند که در جایی انبار شده و مورد نگهداری قرار گیرند؟ ۲. اگر نفس و صور خیالی جدا نیستند، معنایش این خواهد بود که خیال در هر بار صورت ها را (حتی صور قبلی و قبلا تخیل شده را)، مجددا خلق یا انشا می کند نه آنکه صورتی قبلا ذخیره شده را از مخزنی بردارد و ارائه کند. آیا چنین برداشتی صحیح است؟ ۳. سوال آخر اینکه اگر مورد ۲ صحیح باشد، آیا می توان نتیجه گرفت که هیچ دو تخیلی که توسط یک نفر و با موضوع مشابه (تخیل صورت فرزندم به دفعات) انجام می گیرد، عینا یکی نخواهد بود؟ چون نفس در هر تخیلی حتی با موضوع یکسان بنا بر حرکت جوهری دقیقا و عینا نفس قبلی نیست. چنین چیزی آیا می تواند بدین معنا باشد که اصولا تخیل بدون تصرف امکان ندارد؟ زیرا ما هیچگاه صورت خیالی جدا شده از نفسی را جایی نگهداری نمی کنیم مجددا همان را حاضر کنیم. استاد عزیز، جواب دقیق حضرتعالی برای من مهم است. خداوند همه ما را عاقبت به خیر گرداند.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: مقام خیال در نسبت به عالم عقل در بالا و یا در نسبت به عالم محسوسات در پایین، صور خیالی را می‌سازد و این‌طور نیست که صور خیالی قبلاً در جایی بوده باشد. در این مورد خوب است که به کتاب «ادب خیال و عقل و قلب» که بر روی سایت هست، رجوع فرمایید. موفق باشید